

Ekskursija: Latvijā un pasaule biežāk sastopamās patoloģijas

Mērķis: veicināt interesi par medicīnu, par savu veselību, sniegt pamatzināšanas patoloģijā. Iepazīstināt ar cilvēka biežāk sastopamajām dažādu grupu patoloģijām, iepazīstināt ar patoloģijas vēsturi Latvijā un Latvijas Universitātes lomu tajā.

Mērķa auditorija: skolēni, studenti, citi apmeklētāji

Skaits: 10 – 30 dalībnieki

Ilgums: 1 - 1,5 stundas

Metodes: ekspozīcijas apskate, stāstījums

Stāstījums par Patoloģijas attīstības vēsturi Latvijā un Latvijas Universitātē:

Vairogdziedzera biežāko patoloģiju ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par endēmiskām zonām, par joda nozīmi uzturā. Ko nozīmē diagnoze – Struma. Vairogdziedzera vēzis.

Plaušu biežāko patoloģiju ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par plaušu tuberkulozi, pneimoniju, plaušu vēzi. Par smēķēšanas nozīmi plaušu patoloģijā. Smēķētāja plaušas. Plaušu vēzis. Biežākās profesionālās plaušu saslimšanas. Silikoze. Asbestoze. Antrakoze. Svaiga un tīra gaisa nozīme plaušām.

Aknu, žultsvadu, žultspūšla un žultsakmeņu slimības patoloģiju ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par aknu funkcionālo nozīmi cilvēka organismā, par biežāk sastopamām aknu, žultsvadu un žultspūšla patoloģijām. Bagātīgas žultsakmeņu kolekcijas demonstrēšana. Hepatīti. Aknu ciroze. Aknu vēzis. Metastāzes.

Urogenitālās sistēmas patoloģijas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par iedzīmtām un iegūtām nieru patoloģijām. Nieru policistoze. Nefroskleroze. Glomerulonefrīti. Nierakmeņu slimība. Nieru vēzis. Sēklinieka, dzimumloceklā vēži.

Krūts dziedzera, dzemdes, olnīcu labdabīgie un ļaundabīgie audzēji. Komplikācijas.

Ādas patoloģijas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par ādas visizplatītākajiem labdabīgiem un ļaundabīgiem audzējiem. Jēdziens par dzimumzīmi – nēvus un par ļaundabīgu audzēju melanomu. Stāstījums par pārmērīgas sauļošanās nozīmi un par solāriju apmeklēšanas iespējamām sekām. Tetovējumi. Iespējamās komplikācijas.

Centrālās un perifērās nervu sistēmas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par biežāk sastopamajiem galvas smadzeņu, perifēro nervu labdabīgiem un ļaundabīgiem audzējiem. Glioblastoma. Švannoma.

Demonstrēšana un stāstījums par biežāk sastopamajām aterosklerozes sekām galvas smadzenēs – baltais (anēmiskais) un sarkanas (hemorāģiskais) galvas smadzeņu infarkts. Mīksto apvalku iekaisums. Strutains meningīts un tā sekas. Hidrocefālija.

Kuņķa-zarnu trakta patoloģijas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par biežāk sastopamajām kuņķa-zarnu trakta patoloģijām. Gastrīti. Čūlu slimība. Kuņķa, zarnu vēzis. Stāstījums par 2005. gadā Nobela prēmijas medicīnā piešķiršanu diviem Austrālijas zinātniekim kuri pierādīja baktērijas Helicobacter pylori ietekmi gastrītu, čūlu un vēža veidošanā.

Cilvēka parazītāro slimību ekspozīcija

Ehinokokoze. Cistas aknās. Cistas liesā.

Kardiovaskulāras sistēmas patoloģijas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par pasaulei visbiežāk sastopamo slimību – Aterosklerozi, tās lēnu un strauju gaitu ar galveno izpausmi – pangām un čūlām lielā un vidēji lielā kalibra asinsvados, kas ar laiku ietekmē trombu un embolu veidošanos, kuri savukārt izraisa mazāka vai lielāka izmēra infarktus. Tieks demonstrēti makropreparāti ar dažādās stadijās aterosklerotiski izmainītām aortām, sirds svāgiem un organizētiem infarktiem, sirds sienas plīsumu (sirds tamponāde), sirds audzējiem.

Embriju un augļu patoloģijas ekspozīcija

Makropreparātu demonstrēšana un stāstījums par biežāk sastopamajām embriju un augļu iedzimtām patoloģijām – Anencefalon, Spina bifida, Hidrocefālija.

Kaulu patoloģijas ekspozīcija

Limbažu slimīcas otolaringoloģes dr. M.Hanis ilggadēji iegūtie no bērnu ausīm un laringsa dzīvībai bīstamo artefaktu kolekcijas ekspozīcija

Patologanatomisku mulāžu ekspozīcija

Veco laiku patologanatomisko iekārtu un aboratorijas trauku ekspozīcija

Veco laiku grāmatu, žurnālu, katalogu ekspozīcija

LU Medicīnas fakultātes absolventu, histologu, LU mecenātu, kas ilgus gadus darbojušies ASV Jāni un Irmu Eglītis vēsturiska dokumentu ekspozīcija

Izcilo patoloģijas zinātnieku R.Adelheima, J.Kaktiņa, J.Kļaviņa fotodokumentu ekspozīcija

Dalības maksa